

MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K.

Megjelen minden
vasárnap

Az orrgyilkos Románia.

A múlt vasárnap délután 6 órakor ült össze Bukarestben a román koronatanács s este 9 órakor már átnyújtotta a bécsi román követ külügyminisztériumunkban a román kormány írásos hadüzenetét.

A koronatanács a háboru mellett döntött és hogy ez így lesz, azt biztosra lehetett venni akkor, amikor megérkezett annak a híre, hogy Olaszország hadat üzent Németországnak.

Minden, ami az utóbbi hetekben történt, amellel szólt, hogy Románia elhagyja a semlegességet, melyet számára nemcsak a korrektség, hanem a józanság is előirt.

Mi mindent megtettünk, hogy a háborut elkerüljük, de megtettünk mindent abban az irányban is, hogy a háboru minket meglepetésszerűen ne érjen. Hadseregünk felkészülve várja az eseményeket, amelyekben szövetségeseinkkel együtt fogunk haladni, úgy a németekkel, mint a bolgárokkal.

Bratianu körülbelül két héttel ezelőtt augusztus 15-én irta alá az entente-tal való szerződést. Ami azóta történik, a tábornoki karban való változás, a hadikészlet kiegészítése, a mozgósítások és behívások, mind csak előkészületek voltak.

Mi mindennel tisztában voltunk és ha még az utolsó napon is el akartuk háritani az újabb háborut, az csak jóhiszeműségünk mellett szólt.

Románia régi szokása, hogy idegen nemzetek háborujába csak a háboru végén avatkozik bele. De ez háboru — huszonöt hónap szenvedése után is, úgy érezzük — csak most kezdődik.

Erdélyt megfogjuk védeni az elől a Románia elől, amely ha hozzánk csatlakozik, a mi kezünkől könnyű ajándékként kaphatta volna meg Besszarábiát.

Hatalmas sereg őrködik Erdély külső biztonsága, de az erdélyi lakosság belső nyugalma fölött is és katonáink, akik maguk kíváncsok erre a határra, ottani véreinket megfogják oltalmazni minden elképzelhető oláh orvtámadás ellen.

A véren és hősiességen kívül ám minket véd a természet is, amely hatalmas és gyönyörű alakulataival a világ végéig nekünk adta Erdélyt, a magyar és székely Erdélyt, Rákóci, Bethlen, Bocskay a magyar szabadság és a magyar mártirikum Erdélyét.

Legnagyobb hőseink bölcseje ringott ezen a földön és hogy föltámadnak «a nemes magyar nemzet sebei» hogy újra háboru szele lobogtatja meg a szabadság feje-

delmeinknek zászlaját, lefogunk számolni a jobbágyoknak ezzel a fajzatával.

A hegyek minket védenek, de odaát a fehér termőlapály Moldova és havas Alföld, mintha egyenesen csalogatnák a mi seregeinket. Ezt tudta Carp, ezt tudta Marghiloman is, akik végsőkig elleneztek a háborut. Ezt tudta minden jobb fia annak a népnek; ezt tudja a fáradt, a bojárokától kiuzsorázott háborut gyűlölő, háborutól irtózó oláh paraszt is.

Románia még nem nyert meg fegyverrel háborut. Az egész ország, mely lényét és függetlenségét nekünk köszönhette, úgy terül el havasaink ormai alatt, mint a katona kész prédájára.

Hadi rokkantak.

A háboruban rokkanttá vált katonák elhelyezése ügyében a kormánynál erősen foglalkoznak. A rokkantak nyilvántartását és azok részére a munkaközvetítést most szervezik az illetékes rokkantügyi hivatalok.

A teljes szervezés befejezésig az egyes minisztériumok a maguk hatáskörében törekszenek az ideiglenes megoldásra. Minden hadiszállításnál résztvevő vállalatoknál már most követelik a rokkant katonák alkalmazását. A minisztériumokban, állami és városi hivatalokban egyaránt gondoskodás történik azoknak elsősorban alkalmaztatásuk iránt.

A háboru befejezésével a rokkantak nagy számára való tekintettel nincs módjában az államnak valamennyit elhelyezni. Az összes közszállításon résztvevők, állami, megyei és városi hivatalok megüresedett helyeire a rokkantak kerülnek. Igysen lesz azonban valamennyi elhelyezhető s ezért a társadalomnak is részt kell vennie a rokkantügy rendezésében.

Az állam első és fő kötelessége, hogy már most gondoskodjék olyan foglalkoztató műhelyek felállításáról, hol a munkaképtelenné vált katona megtanulja azt, melyet polgári foglalkozásként tovább üzhet.

A háboru után igen sok iparosra és kereskedelmi leg képzett egyénre lesz szükség. Azok, kik egyes iparágakat már most megtanulnak, a háboru után feltétlenül találhatnak megélhetést. Sokan szép irással mint irnok vagy dijnok is megélhetnek.

Az államnak oda kell hatnia, hogy ezek a rokkantak olyan foglalkozást tanuljanak, hol rokkantságuk nem akadály. A féllábu katona irodában kitünően használható, mint mesterség pedig a szabóság, cipészesség stb. a félkezű állami, megyei, városi vagy mint bankszolga feltétlenül megfelel.

Sehol és senkinél ne legyen a rokkantság akadály mert ha eleinte bár sajnálatból alkalmazzák is őket, az idők folyamán mégis mindenki jó és egészséges erővel igyekszik azokat pótolni. A megfelelő munkakörlet megválasztása a legfontosabb.

A rokkantság csak ott akadály, hol a gyors munkát akadályozza. Ne tanítsuk a félkezű katonákat kézimunkákra még akkor se, ha a kapott műkézzel elég ügyesen operál. Bármily kitűnően végzi is munkáját, mégsem cserélhető fel egy épkezű emberrel.

A félkezű katonák részére száz- és száz munkakörlet áll rendelkezésre. A nagy foglalkoztató és oktató intézetek felállítására sokkal fontosabb ma, mint minden más. Az állam sokkal könnyebben helyezheti el rövid időn belül az összes rokkantakat, ha azokat még a háboru tartama alatt gondos és előrelátó neveléssel és oktatással jövő pályájukra kiképezi.

A háboru után előre látható nagy munkáshiány a rokkantak 60 %-át munkához juttatja s csak 40 % marad az állam gondozására. Ez természetesen csakis akkor következhetik be, ha minden rokkant a most már neki megfelelő munkakörletben teljes jártassággal bír. Erről az államnak most kell gondoskodni annál is inkább, mert a háboru után annál jobban érezhető majd a munkaerő-hiány.

R.

Az időjóslásról.

A jó gazdáknak a talaj természetén kívül ismernie kell a lakóhelyén uralkodó éghajlatot és időjárást is. Különösen pedig legjobban érdekli őt, milyen lesz várható az idő. Éppen ezért igyekszik személyesen tapasztalatait egybefoglalni és bizonyos jelenségekből az időfordulásra előre következtetni.

Ezen a téren a legtöbb eredményt azok érnek el, akiket hivatásuk a szabad természethez köt és egy-egy juhász, gulyás, csikós vagy kondás, aki jóformán egész napon át csak a felhők járását figyeli, rendkívüli bő tapasztalatokra tesz szert.

Ahol hajdanában már az ősök is hasonló tapasztalatokat szereztek, ott évszázadokon át apáról fiúra maradtak mintegy hagyományként az időjárás megfigyelések, melyek azonban túlnyomórészt értéktelenek.

A népek örökös vándorlásuk közben nemcsak megszokott házi szükségleteiket és szokásaikat vitték magukkal új hazájukba, hanem az őseikről reájuk maradt hagyományokat és ezek között az időjárásra vonatkozó igazságokat is.

Most már elképzelhető, hogy azok a szabályok, amiket például a bácskai németek kétszáz esztendővel ezelőtt Németországból hoztak ide magukkal, nálunk nem lehettek érvényesek, hisz a mi nagy rónáinkon, az Alföldön egészen más éghajlat uralkodik, mint a jóval hűvösebb és nedvesebb Németországban.

A gazdaembernek sok helyütt még ma is leghűségesebb tanácsadója a kalandárium. Egyik-másiknak, mint például a még ma is sokat emlegetett „lőcsei kalandáriumnak” jóslásaira szinte esküdtek az emberek. Az ilyen kalandáriumi időjóslások homályosak és értéktelenek. Az időnek egyedül megbízható megfigyelését a tudományos mű-

szerekkel dolgozó időjárás-intézetek végzik.

Ma már az időjárás egyes elemeinek megfigyelésére kitűnően szerkesztett és jól működő műszerek vannak. Nincs szükség időjósokra, mert ezekre voltaképpen sokat úgy sem lehet adni.

Az időjárás sokféle elemnek egymásra hatásából alakul ki, tehát az időjárás okait és lefolyását a meteorológia (magyarul: „az időjárás tudománya”) kutatja.

Az időjárás tudományának sok mindenre kell figyelmét kiterjesztenie. A levegőben lejátszódó összes jelenségek végoka a Nap, amelynek alátűző sugarai melegítik fel Földün felszínét és ennek közvetítésével a felettünk elterülő levegőt.

Tehát a Nap okozza ideleln a levegő hőmérsékletének változásait. Aszerint, amint az évszakok váltakoznak, amint tájainkon tavasztól nyár végéig mind nagyobb és nagyobb meleget idéz elő. Ősszel azután a Nap lassacskán aláhanyatlak, rövidebb ideig sűti tájainkat, fokként lehül a levegő és beköszöntenek a hideg téli napok.

Ugyanilyen szabályos hőmérsékleti ingadozást tapasztalunk rövidebb időközökben, a nap huszonegy órájának leforgása alatt is.

Nappali és éjjeli hőmérséklet között mindig igen nagy a különbség. Az időjárást megfigyelőnek tehát legfontosabb feladata, hogy külön erre a célra szerkesztett műszerekkel megfigyelje, mennyi meleget kapunk a naptól naponként és évenként. Továbbá ismernie kell a levegő hőmérsékletét, mert ettől függ az időjárás alakulása is.

Ha reggel a nap felkél, akkor izzó sugaraival lassanként annyira átmelegíti a talajt, hogy ez azután a felette levő levegőt is felmelegíti. Aszerint, amint ez foko-

zatosan melegebb lesz, egyszerűsmind jobban és jobban könnyebbé válik és kezd felszállani.

A meleg levegőrészecskék emelkedésük közben mindig hidegebb és hidegebb légrétegek közé jutnak, mert fenn még a levegő nem melegedett át. A felemelkedett meleg levegő helyébe a szomszédos, esetleg még valamivel hűvösebb tájról a levegő oda áramlik, ahonnan a levegő eltávozott. Ezt érezzük is még pedig rendszeresen délelőtt, mert akkor többnyire egészen váratlanul meglehetősen heves szél támad. A szél többnyire hidegebb tájról fúj a melegebb vidékek felé. Ha a támadt szél meleg, akkor valami időfordulás küszöbén állunk.

Az elpárolgott vizet, amely a levegőben láthatatlan parányi cseppecskék alakjában van jelen, a felé feláramló meleg levegő magával viszi. Odafenn azonban, hol még hideg van, ezek a cseppecskék sűrűsödnek, mint ahogyan a meleg szoba levegőjétől a hidegvizes palack külső falára a párnák harmat alakjában lerakodnak.

Fenn a magasban a lecsapódott párakból képződnek a felhők. — Ezeknek alakja és vonulási iránya is mindenkor jellemző az időjárásra. Így például a sűrű, nehéz és sötét gomolyfelhők, melyeknek először csak a koronája emelkedik a látóhatár fölé, zivatarokat rejtnek. Viszont, ha tiszta, derült időben az égen finom fátyolszerű felhők jelennek meg és ezek mindinkább tömöttebbek lesznek, akkor esős idő várható. A kék égen uszó bárányfelhők leggyakoribbak az esőzés után, tehát megjelenésük esetén derült időjárásra van kilátás.

A vízpárától megszabadult levegőrészecskék a felhők felett még tovább emelkednek, míg végre annyira lehülnek, hogy odafenn azután más vidékek felé áramlanak.

Súlyuk miatt lassankint leszállanak. Közben folyton összéborulnak, az egymáshoz surlódás következtében újból felmelegszenek és mivel a meleg levegőben több pára fér el, mint a hidegben, az utjuk közben esetleg talált felhőket feloszlatták. A Nap sugarai ilyenkor akadálytalanul tüznek és újra elkezdődik a levegőrészecskék mozgása.

Felettünk elterülő levegőrészecskék súlyukkal reánk nyomást gyakorolnak, melyet az úgynevezett légsúlymértéssel meg is mérnek. Ha sok a felettünk levő levegő, akkor súlya nagy; ha kevés, akkor természetesen kisebb. Tartósabb meleg időjárás után a levegő nyomása csökken, mert fenn a levegő fölünk eltávozott, tehát tömege is mind kisebb lett. Viszont, amint beköszöntött az időfordulás, a légsúlymérő folyton nagyobb nyomást jelez, mert újabb, frisebb levegőtömegek tódulnak tájaink felé.

Az időjárás tudománya szemmel tartja a levegő nyomását, hőmérsékletét, páratartalmát, a felhőzetet, az esőt, végül a szél irányát és erősségét is. Azokon az állomásokon, amelyeket az országos időjárás (meteorologiai) intézet állít fel az ország különböző részein, meg vannak ezekhez a megfigyelésekhez szükséges eszközök.

Az állomások minden nap megsürgönyözik észleléseik eredményeit a Budapesten levő központi intézetnek, ahol azokat feldolgozzák. Amint a sürgönyök megérkeznek, az adatokat u. n. „időjárás térképekbe” rajzolják és ezeknek alapján rövid szavakba foglalva megmondják már 11 óra táján, hogy másnapra milyen idő várható.

Ezek a jóslások igen jók mert száz eset közül legalább 80-84 esetben egész pontosan jelzik előre a beköszöntő időt.

HIREINK

LEGENDA.

Ágyu dördült, bődült, hördült,
Trónján az Ur komoran ült.
Nem volt nyugta, nem volt álma,
Zavarta a harcilarma,
Gránát dobbant, koppant, robbant,
Rettenetes dühre lobbant:
Menyköveit elővette,
— Fékom-adta, teremtette!
Eregette, hajította,
A zajgókat lapította.
Egyszer aztán, ahogy lenéz,
Megdöbbenve szedte-vettéz;
Elképedve figyel, látja...
— A szemeit törölgeti,
Tapogatja, dörzsölgeti,
Nincs-e rajta hályog, hártya?
Baka gyerek elkapdossa,
Mégforgatja s úgy csapdossa,
Hogy a talját vérbe mossa!

Hadak Ura bámult, nézett...
Szive vajjon miket érzett:

Kacagott-e avagy vérzett?
Behivatta Szent Fiával
Gábort a nagy trombitával.
Megzendült a gyülekező,
Megmozdult az égi mező
S megjelentek legott ottan,
Sebeikkel megrakottan,
Tele porral, sárral, vérrel,
Tépett karral, nyitott érrel,
S egynek sincsen panasza-zava:
Magyarország színe-java!

A Nagy Isten eléjük állt
S ahogy érzett, ahogy dukált:
Csak könnyezett, csak szalutált.

Báthory Gábor.

— **Előlépés.** Dr. Széll Gyula ügyvéd, hadnagy, aki mint a vármegyei munkabizottsághoz beosztott ügyeletes tiszt igen érdemes munkásságot fejt ki a vármegye területén levő hadifoglyok és katonai munkaerő igénybe vétele és sikeres felhasználása körül, 1916. május 1-ig terjedő visszamenőleges hatálylyal főhadnaggyá nevezte-tett ki.

— Termelési kényszer

Ez is megszületett már Németországban. A birodalmi hivatalos legutóbbi száma közli a császár rendeletét, amely elrendeli a termelési kényszert magát, ami eddig még sehol nem történt meg. E szerint az államnak joga lesz ahhoz, hogy megbizhatatlan egyéneket elmozdítsanak olyan üzletek folytatásától, amelyek a közszükségletti cikkek temelésével és forgalombahozatalával foglalkoznak. Megbizhatatlan egyének élelmiszer-üzletekből kizárhatók. Eddig csak azt a kufárt büntették meg, aki bevásárolt akár a vásárokon, akár az utcán, akár házról-házra járva és az árakat ily módon felhajtotta. Ezután az eladó is büntetés alá kerül azért, ha meg nem engedett magas árakat követel olyan árukért, melyek tőle további eladásra vásároltatnak és ez a büntetés nemcsak azokat éri, akik szokatlanul nagy mennyiségeket árusítanak így, hanem azokat is, akik kisebb mennyiségeket adnak el a továbbelárusítónak. A termelési kényszer célja az, hogy a szükséglet minden esetre fedeztessék, az árdrágítás megbüntetésének szigorításával a fogyasztó közönséget védi ez a császári rendelet a kiuzsoráztatástól.

— A vármegyei munkabizottság a legutóbbi heti ülésén kimondotta, hogy ezután rendes heti üléseket nem tart, mert a nyári munkával kapcsolatos feladatokat, valamint az őszi munkák előkészítését is elvégezte s így nincs szükség hetenkénti ülésre. Ehelyett az időközben szükségessé váló intézkedéseket az intézőbizottság teszi meg és ha a munkabizottság egybehívására szükség lenne, erről külön meghívót fog az elnök a bizottság tagjaihoz küldeni.

— A bab-, borsó- és lencsekészletek zár alá vétele.

A kormány elrendelte az 1916. évi bab-, borsó- és lencsetermésnek zár alá vételét. A termelő köteles bab-, borsó- és lencsekészletét a hatóság- nak bejelenteni, saját gazdasági és házi szükségletének céljaira a hatóság által 1917. augusztus 15-ig megállapítandó mennyiséget visszatarthatja — a többi azonban köteles megvételre felajánlani a Hadi Terményrészvénytársaságnak. A termelő más részére, mint a Hadi Terményrészvénytársaság részére, hüvelyeseket csak az 1916. évi december hó 15. napjáig és pedig kizárólag az illető község, város területén lakó fogyasztók részére, továbbá közvetlen fogyasztás céljára nyílt piacon, valamint oly helybeli kereskedő (szövetkezet és árusító) részére árusíthat, aki a hüvelyeseknek kicsinyben való árusításával foglalkozik. Más, mint a Hadi Terményrészvénytársaság termelőitől csak az említett korlátok között, még pedig fogyasztó csak a saját házi és gazdasági szükségletére vá-

sárolhat hüvelyeseket. A saját házi és gazdasági szükséglet megállapításánál csak a jövő 1917. évi augusztus hó 15. napjáig terjedő időt lehet számításba venni. Kereskedők (szövetkezetek, árusítók) meglévő, valamint a jelen §. első bekezdése alapján vásárolt hüvelyes készleteiket a Hadi Terményrészvénytársaságon kívül kizárólag csak a helybeli fogyasztók részére kicsinyben árusíthatják; a kereskedő (szövetkezet, árusító) azonban nem tarthat rendelkezése alatt több babot, borsót és lencsét, mint amennyit az 1915. évben közvetlen fogyasztásra forgalomba hozott. A rendelet többi része a büntető intézkedéseket tartalmazza s holnap lép érvénybe.

— 12 éves családfenntartó.

A szegedi árvaszék elnöke meghatva látta, hogy a Bernát Pál kis árvája, a 12 éves Juliska mint gondoskodik anyagilag vele együtt szomorú árvaságra jutott 3 kis testvérkéjéről és más helyen a 12 éves Miska, hogyan látta el a kis gazdaság körül a családapa minden munkáját, szántott aratót, behordatta a termést, gondoskodott azoknak az eladásáról, szóval mindent elvégzett ép mint máskor az apja. Látta az elnök ur, annyira meg volt hatva, hogy elbeszélésének nyomán a lapok ezen tényeket a háborus csodák legnagyobbikának mondják. Csoda, szomorú, könnyfakasztó csoda. Amint a békés idők megtermették a korarérettség csodás nyilvánulását a Vecsey Ferencek és Geyger Stefik zenei zseniállításának gyermekkori nyilvánulásaiban, ugy a mostani kor megteremtette a 12 éves gyermek családanyai és családapái gondoskodását. A koravén kis lélek cselekszik és szenved, mint a felnőtt. Meghatva bámuljuk. De amit a természet alkotóerejével létrehozott milliók közül egyszer csodának, azt emberi dőre intézkedés létre akarja hozni milliószor és gyári munkába állítja a 12—13 éves gyermekeket, néha már 10 és 11 éveset is, had cselekedjék és szenvedjen, mint a felnőtt, hadd törje magát koldúsberért gépies, idegölő munkában reggeltől késő estig. De e bölcsen intéző urak kontár kézzel dolgoznak, nem csodákat hoznak létre, hanem emberi ronsokat. A gyári munkába szorított gyermek elsatnyul testileg-lelkileg. Ha letépjük a tavasz virágait gyümölcs helyett sivar és gyümölcstelen lesz a nyarunk és az ősünk.

— Négyszázhatvan millióöt-százkilenevenhatezerhárom-száznegyven példányban jelent meg Az Est 1919 április 15-ikétől 1916 december 31-ig. Valóban példátlan ez a siker. Hogy milyen amerikai arányban nőtt ennek az

ujjságnak a népszerűsége, azt ezek a számok igazolják: 1910 áprilisában, Az Est megindulásának hónapjában, a napi, átlagos példányszám 32.329 míg 1915 decemberében már 317.380. A fejlődést pedig legelőn-kebben ilusztrálják az alábbi adatok: Az Est egy évi példányszáma:

1910-ben (csonka év)	8.760.500
1911-ben	18.947.240
1912-ben	35.185.050
1913-ban	45.838.200
1914-ben	78.095.600
1915-ben	213.769.750

És ez így megy tovább. Az Est független hírszolgálat és nem befolyásolható bátor szókimondása biztosítja mindenkorra ezt a példátlan nagy népszerűséget.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

HORVÁTH ANTAL

Nyomatott Horváth Antal grafikai műintézetében.

ELADÓ FÖLDBIRTOK

208 kishold földem eladó a szentesi határban. Értekezni lehet

SZÉKÁCS JÁNOS tulajdonossal

ÖRDÖNGÖSÖN.

Jó házból való fiu

legalább 6 elemi osztállyal

tanonczul felvétetik

Gunst Lipót Utóda vas- és fűszerkereskedésében **Szentesen.**

ELADÓ BIRTOK

A szegvári réten a Károlyi féle földből 30 hold, mely lucernának is alkalmas, egytagban, vagy ötholdas parcelákban is eladó. Értekezni lehet a szegvári usztató major közelében lakó tulajdonosnál:

Jakó Józsefnél.

Az őszi mezőgazdasági munkák napszám- és szakmánybére.

Vármegyénk gazdasági munkabizottsága a múlt hét pénteken tartott ülésében megállapította az őszi munkabérek, illetőleg az őszi munkák utáni térítések összegét, mely a közerő kirendelésénél és a hadimunkások igénybevételénél nyer alkalmazást.

A munkabéreket alábbiakban ismertetjük:

Szakmánybérek.

1. Őszi szántás és vetés. Mag alá szántás, vetőgép előtt és után egyszeri boronálás kötött talajon, 4 lóval vagy ökörrel, egy lóhajtó és egy eke, illetve a vetőgép kormányossal, de a szántató gazda tulajdonát képező, vagy általa bérelt vetőgéppel, 1200 négyszögöles holdankint **30 korona.**

A lovak takarmányozásáról a ló tulajdonosa, az emberek élelmezéséről, a vetőgépnél alkalmazandó harmadik emberről, valamint az ekevas élezéséről a szántató gazda gondoskodik.

2. Magalászántás homoktalajon vetőgép után egyszeri boronálás vagy tüskölés. Szántás 2 lóval, vetés 4 lóval, megfelelő kézierővel. Egyéb feltétel, úgy mint az 1 pont alatt, 1200 négyszögöles holdért **20 korona.**

3. Őszi vetőszántás és szántás után egyszeri boronálás az 1. pontban ismertetett feltételek mellett fekete (kötött) talajon 1200 négyszögöles holdért **25 korona.**

4. Őszi vetőszántás boronálás nélkül az ismertetett feltételekkel homoktalajon 1200 négyszögöles holdankint **13 korona.**

5. Tavaszi vetemények alá őszi mélyítő szántás az ismert feltételekkel, kötött talajon, 1200 négyszögöles holdért **24 korona.**

6. Ugyanaz homok talajon 14 korona.

7. Tengeri-törés a nyolcadik részért. E részért a részes a tengerit letöri, megfosztja, a gazdáét a gazda segítségével a tanyába (majorba), góréba felhordja. A tengeriszárat

levágja, felkötí és ugyancsak a gazda segítségével és igáján a szérűskertben összerakja.

8. Cukorrépa kiszedése, megtakarítása és kocsira vagy kupacba való rakása, 100 négyszögölenként **5 korona**.

9. Takarmányrépa kiszedése, megtakarítása, kupacba rakása és letakarása 100 négyszögölenként **2 korona 50 fillér**.

10. Szőlő-betakarás: homoktalajon 1200 négyszögöles hold után **16 korona**; ugyanaz kötött talajon **24 korona**.

Napszámberék.

1. Szántási napszám: Ekevezetőnek augusztus és szeptember hóra **4 korona**, október és november hóra **3 korona és élelem**. Lóhajtónak augusztus és szeptember hóra **2 korona 50 fillér**, október és november hóra **2 korona és élelem**.

Ezen napszámért a napszámosok a szántásra használt igás állatok takarmányozását is kötelesek ellátni.

2. Tengeri-törési napszám férfinak **5 korona és élelem**. Segéd munkásnak **4 korona és élelem**. — Ezen napszámért legalább este 10 óráig köteles a napszámos kukoricát fosztani.

3. Répaszedési napszám férfinak **3 korona és élelem**, asszonyoknak **2 korona és élelem**.

4. Trágyázási napszám férfinak **3 korona és élelem**, segéd munkásnak **2 korona és élelem**. — Ha élelmet nem ad a gazda, azért napi 2 korona fizetendő.

Ezen napszám- és szakmánya bérék úgy a katonai munkásokra, mint a helybeli munkásokból kirendelt közérőre érvényesek.

Fölhívás.

Diamant Károlyné üzletét (Mindszinten IV. Mátyás Király utca 258 sz. a.) átvettem. Fölkérem a cég netáni hitelezőit, hogy követeléseiket, kiegyenlítés végett, **1916. évi szeptember hó 10-ig** nálam jelentsek be, mert ezen határidőn túl nem veszem figyelembe.

Mindszent, 1916. augusztus 30.

Dobos István.

Művészies
Nyomtatványokat
a háboru tartama alatt is
versenyképes áron szállitok.

HORVÁTH ANTAL
MINDSZENT.